

66. ČTVRTLETNÍK FITESU O FONDU KINEMATOGRAFIE, MEDIÁLNÍCH RADÁCH A DIGITALIZACI KIN

**Zkrácený stenografický záznam panelové diskuse
úterý 27. března 2012**

Radko Kubičko: Vítejte na Čtvrtletníku FITESu. Původně tu měla být beseda ministryně kultury ČR – ještě se dá říci nové ministryně – s členy FITESu, nicméně paní ministryně se omluvila a poslala za sebe adekvátní náhradu. Vítám Helenu Fraňkovou, ředitelku odboru médií a audiovizie Ministerstva kultury ČR. Paní Fraňková velmi ochotně přišla, ale bohužel se také omlouvá, že musí odejít zhruba za tři čtvrtě hodiny, proto jí hned dám slovo. Řekne nám některé věci především k situaci české kinematografie a o její podpoře. Dohodli jsme se, že přeskočíme témata, která zde měla původně být, a paní Fraňková nám poví o aktuální situaci, která se týká jednak Fondu kinematografie, jednak obecně kinematografie. Hned potom dám slovo i vám, abyste se jí mohli ptát. Ve zbylém čase, přejdeme k některým dalším tématům.

Helena Fraňková: Uvedla bych na pravou míru, proč tady není paní ministryně, a proč musím také bohužel dřív odejít. Státnické povinnosti paní ministryni nedovolily, aby mohla přijít. Zítra je jednání vlády, kde je poměrně velké množství materiálů, které musí nastudovat, takže se omlouvá. Nicméně fond řídím svým způsobem já, zákon jsem psala svým způsobem také já, i pobídky řeším já, stejně jako rady Českého rozhlasu a České televize, takže se budu moci k těm věcem vyjádřit.

Druhá věc je, že si mne bohužel na dnešek pozvala Asociace producentů v audiovizí, jednání bude k návrhu zákona o kinematografii, bohužel jsem to nemohla odříct a musím zvládnout tento den dvojím vysvětlováním.

Teď bych se vyjádřila k těmto problémům: současná situace ve Státním fondu české kinematografie, dovolba členů Fondu české kinematografie, návrh zákona o audiovizí a podpoře kinematografie a problematika mediálních rad.

Radko Kubičko: Souhlasíte s programem? (Ano.)

Helena Fraňková: Současná finanční situace Fondu kinematografie: Všichni víme, že vypadlo 150 milionů z České televize – ta úderem listopadu minulého roku přestala do Fondu kinematografie posílat svých 150 milionů korun, přičemž povinnost komerčních televizí tuto mezeru nahradit nastane podle novely zákona, která proběhla minulý rok – tzv. diginovely – sice za rok 2012, ale až v roce 2013, na základě daňového příznání. Což znamená, že tento rok sice budeme mít ve fondu zaplacen, ale stane se tak až příští rok na základě toho, jak bude vypadat daňové příznání. Tento rok tedy není vykrytý ve formě cash, nikoliv ve formě problematiky cash flow. To znamená, že můžeme přijímat žádosti, rada Fondu bude normálně rozhodovat, ale bude rozhodovat o penězích, které nám

přijdou až příští rok. Můžeme mluvit o tom, že se fond svým způsobem zadluhuje a příští rok to bude dopláceno. Nicméně na podpory jako takové to nebude mít vliv, protože v současné době to probíhá tak, že vy dáte jako žadatel žádost, fond ji zpracuje, pošle radním, ti ji přečtou, pak se za několik týdnů či měsíců na radě fondu odhlasuje, jestli podpořit, či nepodpořit. Žadatel dostane dopis: dostal jste peníze, podepište smlouvu. A teprve až poté, co producent nebo žadatel doloží krytí, jsou mu z účtu fondu uvolňovány finanční prostředky. Což znamená, že rada fondu rozhodne, ale z účtu fondu ta podpora může klidně jít až za rok, za dva roky. V současné době fond vyplácí podpory, které rozhodla rada třeba tři roky předtím, protože než producent dokryje cash flow, může to trvat 14 dní, měsíc, tři roky atd. Nicméně by nemělo dojít k tomu, že by fond řekl, že nebude přijímat žádosti. To se opravdu nestane! My budeme pouze lépe a radostněji sledovat problematiku cash flow. Takže nebojte se, rada rozhodovat bude.

Tím se dostávám k tématu dovolby členů rady. Přednedávnm bylo zvoleno 10 nových členů rady fondu, takže v současné době máme všech 13 členů. V souvislosti s touto skutečností nás FITES požádal, abychom zaslali tabulku, kdo byl navržen, zvolen, atd., a proč nebyli zvoleni všichni kandidáti, které navrhl FITES. Je to tak, že v současném znění zákona je napsáno, že nominaci člena do Fondu kinematografie může zaslat kdokoliv z oblasti kinematografie, audiovize atd. Takže nám se v té době, kdy jsme sbírali žádosti, sešlo zhruba tři sta lidí. Z toho počtu jsme museli udělat nějaký kompilát, takže jsme vyhodili lidi, kteří byli úplně mimo, nebo byli navrženi nějak úplně jinak. Nicméně všichni kandidáti, jež navrhl FITES a ARAS, byli umístěni do velikánské tabulky, která byla zaslána do Poslanecké sněmovny politickým klubům. A oni se dohodli, kterých deset z této tabulky doporučí paní ministryni a paní Němcové zařadit na hlasování Poslanecké sněmovny. A z této ohromné tabulky bylo vybráno několik členů, kteří byli nominováni i vaší organizací, tedy FITESem nebo ARASem. A za to, že ve výsledku tam skončila jenom Tereza Czesany-Dvořáková, já ani paní ministryně, ani nikdo jiný nemůže, protože vždycky musí dojít k politické dohodě. Kdybychom tam dali všech 300 členů, tak se nikdy neodhlasuje nic. Omlouvám se za to.

Už jsem tento proces nominace a jmenování dělala několikrát. Když jsem tam zaslala všech 300 jmen, nikdy nevznikla žádná dohoda. Když se tam dala tabulka, politické kluby se mezi sebou dohodly a dospěly k tomu názoru, že se zvolilo to, co se zvolilo. Dokonce došlo i den před volbou k tomu, že oni sami si obvolávali kandidáty, mluvili třeba s panem Miroslavem Jankem, kterého jste nominovali, a on jim řekl, že ano, že sice před půl rokem říkal, že by v té radě klidně byl, ale že teď že nemůže. Takže jsme dodávali z té tabulky zase někoho dalšího. Takhle živě to bylo.

Radko Kubičko: Jak bylo vybráno těch 10 jmen? Kdo o tom rozhodoval?

Helena Fraňková: U nás nikdo. Rozhodovali poslanci.

Radko Kubičko: Čili kluby si to prostě dohodly...

Helena Fraňková: Ano. Z těch lidí, co jsme dostali od vás, od všech asociací a unií a sdružení působících v oblasti kinematografie, audiovize atd. Bylo dohromady, jak říkám, asi tři sta jmen.

Ivan Biel: Mezi novými radními jsou některá jména, která tedy ve mně nezbuzují žádnou důvěru. Pamatuji se, že paní ministryně a ministři před ní říkali, že to vždycky budou osobnosti české filmové kultury. (*H. Fraňková: například?*) Například paní Štěpánková, paní Škopková, Silva Legnerová. To nejsou žádné osobnosti. Jak se tam dostaly?

Helena Fraňková: Jmenujete tytéž, o nichž mluvila i Asociace producentů v audiovizi. Tato jména byla řádně a včas doručena organizacemi a zástupci například filmových festivalů. Splnili podmínky, takže to bylo dáno přesně včas od institucí, které působí v oblasti kinematografie, a bylo to dáno, jak to má

být, v režimu, jaký to má být. Já s tím nemůžu nic udělat, i když třeba můžu s vámi souhlasit, že někteří nejsou v oblasti kinematografie zase tak uznávanými osobnostmi.

Zdena Čermáková: Nám nešlo o to, že se nedostalo našich deset kandidátů. My jsme měli šest kandidátů, z čehož jeden náš prošel, takže prima, ale v podstatě jsme žádali seznam všech nominovaných, kteří se dostali do parlamentu, abychom mohli vidět celou tu skladbu...

Helena Fraňková: To jsem vám poslala, není to nic tajného.

Zdena Čermáková: Ale zřejmě až dnes. Chtěla jsem, abychom to měli i na výkonném výboru FITESu, abychom viděli, z jakých jmen poslanci vybírali, a která prošla.

Magdalena Sokolová: Já jsem z Asociace provozovatelů kin. Nás se fond a výběr do fondu docela týká – přispíváme do fondu, nově jedním procentem z tržeb ze vstupenek...

Helena Fraňková: Nově ne. To je teprve ve Sněmovně. Ještě to nemáte hotové.

Magdalena Sokolová: Nově bychom měli přispívat ne korunou, ale jedním procentem, čímž se tedy zvýší platby. My jsme postavili pět kandidátů za provozovatele kin, protože čerpáme také dotace na digitalizaci nebo obnovu, a z našich kandidátů nebyl vybrán ani jeden.

Helena Fraňková: Máte tam Petra Vítku.

Magdalena Sokolová: Ale ten nebyl z našich nominovaných.

Radko Kubičko: Ale tohle je spíše otázka na politické kluby, protože ty si to nějakým způsobem vybíraly, než na paní Fraňkovou.

Helena Fraňková: Můžete mi klidně i nadávat, já s tím problém nemám, ale opravdu – já s tím nic nemůžu. Já můžu jen udělat tabulku a tu zaslat.

Magdalena Sokolová: Můžeme aspoň znát kandidáty, které jste postavili vy jako návrh?

Helena Fraňková: Ano, pošlu vám to také, stejně jako jsem to poslala FITESu.

Agáta Pilátová: Poznámku k tomu, co říkal Ivan Biel. Souhlasím s ním mj. v tom, že pouze to, když někdo někoho navrhl „v režimu, jaký má být“ a nominaci řádně v termínu odevzdal, to ještě není žádný argument pro to, že jsou to osobnosti! Ani pro mě, ani pro FITES.

Helena Fraňková: V současné době máme v tzv. legislativním plánu prací ministerstva úkol, zabývat se tím, jakým způsobem nově a lépe řešit problematiku dovolby tzv. mediálních rad. Nikde nemáme napsáno, že máme udělat novelu zákona o České televizi a o Českém rozhlasu, nicméně já sama za svůj odbor, který to má na starosti, říkám, že by rád tuto novelu udělal. V současné době se potřebujeme prokousat k tomu, jak s mediálními radami dál nakládat.

Odbor médií a audiovize si nechal zpracovat Univerzitou Karlovou materiál, který visí na webových stránkách ministerstva pod odborem médií a audiovize. Tam je napsáno shrnutí, jakým způsobem bychom mohli novelu udělat, ať již s odkazem na tolik diskutovaný německý model, kdy se víceméně v různých zájmových kruzích v oblasti audiovize a kinematografie mluví o odpolitizování volby mediálních rad.

Oslovili jsme prostřednictvím dopisu pana náměstka všechny politické kluby s tím, že jsme se rozhodli uspořádat debatu na půdě ministerstva kultury na téma, co si poslanecké kluby od této novely nebo této změny slibují, jakým způsobem by to chtěly udělat atd. S největší pravděpodobností by si odborná obec představovala, že tito členové nebudou voleni Poslaneckou sněmovnou. V plánu je v období cca jednoho dvou měsíců udělat tuto debatu, která by se konala napřed se zástupci politických stran a potom s veřejnou obcí, popř. nějak to spojit dohromady, aby se tyto dvě obce nějak domluvily.

Samozřejmě teď vám nemůžu vůbec říct, jakým způsobem se to dál bude či nebude ubírat, jaká bude

politická situace, jestli nám vláda vydrží, nebo padne atd. A legislativní proces, který vede od sepsání novely až do podpisu pana prezidenta, trvá několik let. V nejrychlejším možném termínu rok. Nějak se do toho však samozřejmě pustit musíme. O německém modelu, jaký tam funguje, nám už studie Univerzity Karlovy napsala, že jej jen tak bez dalšího převzít v naší legislativě nebude možné. Tam je legislativa a systém parlamentu a vlády obecně a jejich regionálních rad úplně jiný než v ČR. Kdybyste se do toho chtěli opírat, samozřejmě budu ráda, když mi poskytnete nějaké současné odborné materiály, kterých se budeme na základě vaší odborné zkušenosti schopni chytit. Opakuji, že v současné době připravujeme jednání se zástupci politických stran. Až budeme mít něco určitého, tak vám samozřejmě dáme vědět a můžete se zúčastnit debaty s nimi.

Radko Kubičko: To se bude týkat jen volby mediálních rad, nebo celého zákona o České televizi a Českém rozhlase?

Helena Fraňková: Já mám pocit, že se hlavně řeší mediální rady. Tam se bude samozřejmě ještě řešit problém veřejnoprávnosti vůči materiálu z Bruselu, který dosud není finální.

Radko Kubičko: Čili první fáze bude, že vy iniciujete nějakou pracovní skupinu z poslanců a senátorů?

Helena Fraňková: Uvidíme, kdo se přihlásí. Budeme to směřovat na sekretariáty a uvidíme, jak to dopadne, jaký bude zájem.

Radko Kubičko: Myslíte tím stranické sekretariáty? *(Ano.)* Takže to bude tedy první fáze. Chce někdo k tomu třeba říct svůj názor?

Olga Sommerová: Já myslím, že dokud budou mediální rady volit poslanci, bude to špatné. Přes to nejede vlak. To nejde! Vy jste řekla, Heleno, že německý model tady není možný. Mohla byste nám říct stručně, co tedy je německý model a proč to není možné?

Helena Fraňková: Zpaměti vám to neřeknu, protože to nevím.

Radko Kubičko: Německý model v podstatě spočívá v tom, že by do mediálních rad nominovaly nebo přímo volily také právě profesní organizace, jako třeba je i vaše organizace. Ovšem s tím, že samozřejmě v Německu je struktura občanské společnosti víc propracovaná a historická.

Helena Fraňková: Tam je to právě ještě přes regionální politiky.

Radko Kubičko: Ale jsou samozřejmě i jiné možnosti, jiné modely, např. tzv. trojnožka, to znamená, že by to bylo nějakým způsobem rozděleno mezi Sněmovnu, Senát, prezidenta nebo premiéra. To už tady bylo jednou na stole. Takže něco z těchto modelů by vám se líbilo nebo byste něco takového iniciovali?

Helena Fraňková: Tohle máme zpracováno odborným materiálem z Univerzity Karlovy a dáváme k diskusi. Není to o tom, že my bychom něco nechtěli, tj. můj odbor neřká, že něco nechce. My jsme státní úředníci a my říkáme: zpracujeme cokoliv, jakkoliv si budete přát.

Radko Kubičko: Je to samozřejmě věc poslanců a senátorů, kteří zákony dělají. *(K pí Sommerové.)* Kdo by podle vašeho názoru měl členy mediálních rad nominovat nebo přímo volit, když ne poslanci? Já jsem říkal, že jsou modely, kde to dělají přímo třeba profesní organizace. Dokonce myslím v Černé Hoře je to tak, že skutečně každá organizace má nějaké místo v tamní televizi, což ale není úplně nejvyspělejší demokratická země. Takže co by se vám tak třeba nejvíc líbilo?

Olga Sommerová: Bylo tu řečeno, že by nominovaly různé organizace profesní, vysokoškolské, církevní, umělecké...

Helena Fraňková: Tak, jak je to teď v zákonu o Fondu kinematografie.

Olga Sommerová: Ty by měly svoje kandidáty a pak už by to jenom schválila třeba předsedkyně Poslanecké sněmovny. Prostě jeden člověk.

Helena Fraňková: Bohužel máme materiál, který se jmenuje legislativní pravidla vlády. Tam tohle není možné. A potom máme jednací řád sněmovny. Aby něco rozhodoval jeden poslanec, byť je to předseda Poslanecké sněmovny, to neexistuje. To prostě nejde.

Radko Kubičko: Paní kolegyně spíš myslí, aby to jmenoval, protože kdyby byla v zákoně přímo taxativně vyjmenována ta a ta organizace nebo to a to sdružení organizací – v některých státech to skutečně existuje, že to a to sdružení organizací, například právě filmařů, novinářů atd., má zajištěno jedno místo -, a premiér nebo předseda sněmovny už to pak jenom jmenuje.

Helena Fraňková: Ale tohle by se muselo dát do zákona, kde by se jmenovalo několik organizací, které budou moci nominovat jednoho svého člena. A teď ty organizace vydefinovat – jak a čím?

Radko Kubičko: To je právě složité, protože organizace můžou vzniknout, zaniknout atd.

Helena Fraňková: Přesně tak. A když se to napíše do zákona, tak pokaždé, když nějaká nová organizace vznikne a bude chtít jmenovat, tak se udělá novela zákona. Když nějaká zanikne, také. Já jen předjímám to, co jsem zažila na legislativní radě vlády se čtyřmi komisemi a se samotnou legislativní radou vlády. Není to tak, že já blbá Fraňková se vymlouvám a jsem líná. Já tedy udělal to, že uspořádám se zástupci LRV jednání na téma dovolby rad, a tam ti právníci, kteří jsou nejrenomovanějšími právníky celé ČR, vám vysvětlí, proč to nejde.

Radko Kubičko: Znovu říkám, že to v některých zemích je, nějaká definice tam existuje. Třeba když se řekne církve, tak potom církve se musí domluvit, jakého zástupce...

Helena Fraňková: Které církve?

Radko Kubičko: To je na nich právě. Ale je to skutečně složitá věc.

Zdena Šmídová: Všimli jste si, že v Evropě, ba i na celém světě je naopak nyní zpochybňována parlamentní demokracie jako instituce? Protože se ukazuje, že mnozí poslanci, kteří by měli mít v hlavách záplavu faktů a znalostí, v hlavě bohužel zrovna umění a jeho jednotlivé obory vůbec nemají, že to je jejich nejslabší stránka. A právě proto je anachronické, že členy uměleckých nebo mediálních rad volí poslanci. Je to, jako když je kozel zahradníkem.

Radko Kubičko: Určitě diskuse o těchto věcech přímo probíhá, ale k parlamentní demokracii jsme zatím ještě nenašli žádnou alternativu. Při řešení našeho problému ale nějaké alternativy pochopitelně existují, ale to je opravdu věc spíše politické reprezentace. Předpokládám, že vy máte odborný názor na různé alternativní způsoby, jak volit do veřejnoprávních institucí rady, aniž by do toho nějakým způsobem ingerovali přímo poslanci nebo zákonodárci.

Helena Fraňková: Já jsem do zákona o kinematografii na začátku chtěla dát, že radní jmenuje a vybírá ministr, abych se zbavila té přišerné mašinérie, která je nepraktická. Ale nejde to!

Radko Kubičko: Samozřejmě, ale pokud by to byl nějaký osvícený ministr...

Jakub Bouček: K systému výběru. Tam by asi bylo jednodušší definovat, jaká pravidla musí splňovat daná organizace, která by byla zařazena do výběru.

Radko Kubičko: U církvi je to celkem jasné. Ty jsou registrované. U jiných organizací jsou to občanská sdružení, musí mít nějaké členy atd.

Helena Fraňková: Můžu vám něco říct? (*Prosím.*) Zhruba za půl roku budou registrovaní dědádžové. Řádně a včas...

Radko Kubičko: Nicméně je to demokratický způsob. Asi svým způsobem, ale je.

Jakub Bouček: Chci doplnit svůj osobní názor. Mám silný pocit, že je velmi důležité obejít volební výbor. Všichni, kdo jsme někdy viděli nějakou volbu, víme, že to také úplně není ke zveřejňování, ani já bych to nikam nepsal a nikdo by mi to neatiskl. Je fakt, že volební výbor je strašlivá fraška a vět-

šina jejich zasedání je naprosto neuvěřitelné divadlo. Nicméně se ještě zeptám: výběry do mediálních rad – týká se to předpokládám i velké rady plus rady ČTK?

Radko Kubičko: Zahrnete je do toho? Protože teď je to skutečně tak, jak říká správně kolega, že ČTK a velká rada jsou voleny trochu jiným způsobem než Česká televize a Český rozhlas.

Helena Fraňková: Chtěli bychom.

Radko Kubičko: Čili by se to týkalo i ČTK, tj. všech čtyř rad?

Radko Kubičko: Myslím, že tato věc je smetena už ze stolu.

Jaroslav Růžička: Pamatuji si rok 2002, kdy FITES připravil návrh novely zákona o České televizi. V době krize se nám podařilo prosadit tři základní věci: rozdělení rady po pěti členech, volbu postupnou – a měli jsme trojnožku, šli jsme s ní do diskuse tehdy při televizní krizi. Byli jsme blízko, málem jsme toho dosáhli. Polovina členů by se volila dolní komorou, druhá polovina horní komorou. Navrhovali jsme trojnožku – prezident byl poslední. My jsme přicházeli s návrhem: dolní komora – 5 členů, horní komora – 5 členů, prezident – 5 členů. Uvědomte si, že máme přímou volbu prezidenta, čili doufáme, že to bude nepolitický prezident. Doufáme v tuto variantu teoreticky! Víme, jak to tady dneska funguje. Ale může se nám stát, že bychom odstříhli propojení poslanců versus prezident, pokud by to takhle dopadlo, a z hlediska průchodnosti jsme tehdy diskutovali všechny modely, i ten německý. Ale je to neprůchozí! 26 organizací se vybíralo, jak jste říkal správně, dlouze, těžce a historicky. Je u nás řada občanských sdružení, která si v podstatě osobuje právo být rozhodujícím, koho tam jmenuje svého člena. A jak budeme vybírat? Podle délky, podle tradice, podle historie? To jsou další velice těžce pochopitelné a postižitelné atributy. Čili poslanci se nevzdají své politické možnosti ovlivnit tuto volbu. Upozorňuji na to. Když jsem v roce 2002 byl osobně s lidmi z České televize na jednání na Úřadu vlády, přišel pan Špidla – tehdy ještě ne premiér – a sdělil nám, že je to politické rozhodnutí, že se dohodli, že jdou na náš návrh – postupná volba po pěti lidech na šest let, aby se volby více zamíchaly, aby se víc musely politické strany dohadovat o méně kandidátech, než je politických stran. Ale nechtěli připustit tu trojnožku! Čili nevymýšlejme něco, co už jsme tady jako FITES jednou navrhovali, a vraťme se k něčemu, co by mělo šanci projít.

Radko Kubičko: Trojnožka je určitě dobrá alternativa, a když jste mluvil o přímé volbě prezidenta, tak je pravda, že poslanci by se museli zříci některých svých pravomocí a u prezidenta to de facto udělali. Jestli i u tohoto budou chtít, uvidíme, nicméně tohle je věc politiků. Ale budete na ministerstvu nějakým způsobem tohle třeba navrhovat, aby volba byla aspoň rozmělněna způsobem, jak tady třeba chce FITES?

Helena Fraňková: Nastolíme to jako základní model zpracovaný odborným úsekem ministerstva kultury s tím, že to dáme k diskusi zástupcům politických stran.

Jaroslav Růžička: Máme tady případ jednoho radního z Českého rozhlasu, kdy v podstatě jsou tři právní názory na výklad porušení zákona z hlediska rozhlasového radního! Tam vidím úlohu ministerstva kultury – aby novela směřovala k jakémusi vymezení. Zákon je z roku 1993-94, a máme rok 2012! Tam jsou případy, kdy se nerozhoduje, kdy tady není žádná tradice rozhodování ve věci radních. Bože můj, zpřesněme zákon z hlediska rad jako takových!

Radko Kubičko: Ale u toho se dostanete vždycky do nějakého právního výkladu. Každý zákon má nějaký právní výklad...

Jaroslav Růžička: Ano. Ale zákon by si zasloužil své zpřesnění. Přece není možné, aby v parlamentu se diskutovaly tři právní názory.

Radko Kubičko: Dobře. Ale tohle jsou spíš otázky opravdu na poslance.

Helena Fraňková: Já bych spíš řekla, že právních názorů v současné době bude pět. Musí se vždycky spočítat, kolik členů tam je.

Radko Kubičko: Čili pět. Ale říkám znovu, to je spíše otázka na poslance, jakým způsobem se na to oni dívají.

Jarmila Cysařová: Pokud vím, v Anglii je členství v těchto radách čestné. Já si myslím, že kdyby i u nás členství bylo čestné a neplacené, pak by se o ně ucházeli lidé, kterým záleží na kultivovanosti veřejnoprávních médií... Ale o tom se diskutuje už léta letoucí amen. *(Potlesk.)*

Helena Fraňková: To není možné, protože tam ani tak nejde o plat, ale o vliv.

Radko Kubičko: Dobře. Je to jasný názor. Ale já také z praxe vím, že když je něco neplaceného, tak to podle toho pak také trochu vypadá. *(Projevy nesouhlasu některých přítomných.)* Dobře, nebudu už to dále komentovat.

Ivan Biel: Já souhlasím absolutně s Jarmilou, to je výborný názor a myslím, že by se to aspoň mělo zvážít. Ale s velkým prominutím, paní Fraňková, já myslím, že se příliš vymlouváte na politiky a na parlament.

Helena Fraňková: Dobře, jsem líná. *(Pobavení.)*

Radko Kubičko: Ale oni o tom nakonec rozhodují, ne paní Fraňková.

Ivan Biel: Sama jste řekla na začátku – jdu zpátky k tomu fondu a počítám, že ostatní mediální rady s tím mají něco společného – že ministerstvo kultury připravilo tabulku se jmény. Tu předložilo parlamentu a parlament vybere jména. Čili záleží na ministerstvu, jaká jména vybere. To znamená, musí se podívat, kdo ti lidé jsou.

Helena Fraňková: Ne, my jsme tam dávali všechny.

Ivan Biel: Vy tedy dáte do tabulky jakékoliv jméno?

Radko Kubičko: Tam se to tedy nevybíralo, jak jsem pochopil?

Helena Fraňková: Udělali jsme selekci jmen, která třeba měla nějaký problém – buď byli žadateli, nebo měli porušení rozpočtové kázně atd. Prostě problematické osoby třeba z hlediska fungování fondu. Ty byly vyřazeny.

Ale v momentě, kdy já jako úředník posuzuji, jestli někdo je, nebo není dostatečnou osobností z hlediska kinematografie, a rozhodnu to já jako úředník, budou mi všichni příšerně nadávat, co já úředník jsem si dovolila hodnotit, jestli ten někdo je, nebo není dostatečnou osobností! Tohle je strašně dvousečné! Když něco udělám, je mi vynadáno, že jsem to udělala. Když něco neudělám, tak se mi vynadáno za to, že jsem to neudělala. Když já rozhodnu o něčem, tak se mi nadává, že na to nemám mandát. A když jsem to neudělala, tak jsem líná. Když zkusím něco nějakým způsobem omezit, protože musím něco kontrolovat pro adekvátnost, nebo neadekvátnost, tak se mi řekne, že jsem cenzor...

Ivan Biel: Tohle vůbec nežádám, já žádám, abyste se podívala, jací lidé tam jdou; i podle paní ministryně by to měly být osobnosti.

Helena Fraňková: Ne podle ministryně, podle zákona.

Ivan Biel: Dokonce zákona. Aspoň tohle by mělo být kritériem.

Helena Fraňková: Ale teď mi řekněte, co je kritérium pro to, že ten někdo je uznávanou osobností! Jak to definujete? Natočil pět filmů, deset filmů, dvacet filmů? Je to těžké! Já jsem to chtěla napsat do zákona.

Ivan Biel: Nemůžu vám teď říct, jak to udělat, ale vy jste za to placena, abyste to vymyslela! *(Pobavení.)*

Radko Kubičko: Jestli můžu, tak já bych nechtěl, aby ty lidi filtrovalo ministerstvo.

Ivan Biel: Já neříkám filtrovat!

Helena Fraňková: Tak co ale? Říkáte filtrovat.

Jiří Králík: Já bych to naopak podpořil, protože si myslím, že opravdu záleží na tom, co se předloží parlamentu.

Radko Kubičko: Čili filtrovat přímo ministerstvem?

Jiří Králík: To znamená, že ministerstvo by mělo najít způsob, jak komunikovat se všemi. Ať se všichni, kteří nominují, sejdou, a tam se dohodnou, koho nominujete. Helenko, vy fakt nejste úřednice, vy jste ministerstvo s určitou koncepcí.

Helena Fraňková: Ne, já jsem úřednice! Já jsem obyčejná státní úřednice.

Radko Kubičko: Počkejte! Nechte kolegu domluvit a potom vám dám slovo.

Jiří Králík: V podstatě ministerstvo má jakousi koncepci, řídí kulturu, umění atd. To znamená, že máte mandát také na rozhodnutí, kdo je kvalitní, kdo je osobnost, kdo není. Vy jste jistě schopni se dohodnout a vytvořit si nějaký volební výbor na to, abyste vybrali, komu dáte ceny, nebo ne, jste schopni to udělat na podobném principu i pro rady. Když Poslanecká sněmovna dostane šest jmen, kde se pod to podepíšete vy a současně všichni, kdo tady sedíme, tak nemá nikdo problém.

Radko Kubičko: A jaká kritéria, jak se ptala paní Fraňková, by ministerstvo mělo mít?

Jiří Králík: Kritérium kvality osobnosti.

Helena Fraňková: Fajn. To se hodnotí čím? Přímkou, úsečkou, počtem ocenění?

Jiří Králík: My se tady sejdeme a jsme schopni posoudit, jestli tento český film je dobrý, nebo špatný, tak budeme tedy také schopni posoudit, jestli je někdo osobnost, nebo ne.

Radko Kubičko: Víím, že právě FITES tohle žádal i svými dopisy.

Helena Fraňková: Teď to nemusíte řešit. Já to udělám tak, že to proberu s panem prvním náměstkem, který je můj přímý nadřízený, a vyzveme FITES, aby tato kritéria nastavil. Ale tak, aby byla jasně definována a byla počitatelná, aby se to dalo kontrolovat.

Jiří Srstka: Já se touto otázkou nezabývám, ale připadá mi, že v ČR obecně se vždycky zakoření nějaký nesmysl a pak se považuje za validní. Já víím dobře, jaká je dnešní legislativní situace, ale otázka jmenování rady je přece otázkou čistě exekutivní. To vůbec nemá v Poslanecké sněmovně co dělat!

Helena Fraňková: Bohužel je to v zákoně.

Jiří Srstka: Poslanecká sněmovna má schvalovat zákony a já nevím, co všechno dalšího, o moc by toho správně už nemělo být kromě schvalování zákonů, ale tohle je exekutiva. Nabízí se tedy model, který je třeba znát v Rakousku. Např. v nejvyšších spolkových divadlech radu jmenují určení resortní ministři. A je to jejich odpovědnost. Myslím, že tam je napsáno, že premiér má dvojnásobek – čtyři, ministr kultury – dva, ministr školství – dva, ministr financí – dva a takhle to jde po ministerstvech, která jsou něčím přibližná. Pochopitelně ministr obrany tam nic nejmenuje. Ti tedy mají svoji zodpovědnost, a jestliže si zřídí nějaký poradní orgán, jestli se zeptají občanských sdružení nebo všemožných asociací, to je jejich záležitost. **Radko Kubičko:** Čili vy máte pocit, že kdyby třeba členy mediální rady – nikoliv divadelní -, jmenoval ministr nebo premiér, že by to byl kvalitnější výběr než od poslanců? To jsou také politikové.

Jiří Srstka: Ano, ale to je potom o politické morálce. V Rakousku si nedovolí ministr rozhodnout sám o své vůli, že tam dá nějakého pitomce, s odpuštěním, protože má za to zodpovědnost, aby nebyl vláčen tiskem.

Radko Kubičko: V tom, co říkal pan Srstka, je jeden racionální moment, že skutečně u jednotlivých ministrů, byť jsou také politikové, je určitá větší osobní odpovědnost, zatímco v Poslanecké sněmovně je spíše taková kolektivní neodpovědnost.

Helena Fraňková: Pan náměstek vám zašle dopis, nebo možná i paní ministryně, s žádostí, abyste jasně definovali kritéria pro určení hodnoty osobnosti z pohledu kinematografie tak, aby to mohlo být součástí legislativního návrhu. Vy to zpracujete, já to zašlu legislativní radě vlády, ona se mi k tomu vyjádří a máme vyhráno.

Radko Kubičko: A dostanete jasnou odpověď přímo, takže to budete moci sami posoudit. *(Pobavení.)* Díky moc, paní Fraňková.

Helena Fraňková: Moc se omlouvám. Všichni máte moji emailovou adresu, visí na webu. Pište mi! Ráda vám budu odpovídat na cokoliv.

Radko Kubičko: Pište, volejte. A navštíví paní ministryně FITES?

Helena Fraňková: Paní ministryně FITES navštíví v dohledné době, řekla bych, že poté, až bude církevní zákon po druhém čtení.

Radko Kubičko: Slyšíte to? Což nebude nikdy. *(Paní Fraňková oddechává, potlesk.)*

Radko Kubičko: A teď navrhuji, abychom pokračovali v diskusi a pozvali dalšího panelistu, paní Terezu Czesany-Dvořákovou, a požádali o její zkušenosti z Rady Fondu kinematografie. Aby nám řekla, jak to tam chodí, a potom o tom můžeme diskutovat. Strávila jste ve fondu nějaký čas, tak asi víte, jak to tam vypadá, a mohla byste zareagovat i na věci, které tady třeba už byly naznačeny.

Tereza Czesany-Dvořáková: Vzhledem k tomu, že tady sedím před členy FITESu, především bych využila příležitosti, abych poděkovala za to, že jsem byla nominována na další tři roky za FITES. Jsem ráda, že jsem prošla sítím. Nejsem členka žádné politické strany. Nebyla v tom tlačěnka, byla jsem nominována za FITES a za Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy. Kdo mě nezná, já učím filmovou historii na Filozofické fakultě. Kromě toho jsem vystudovala ještě produkci, takže se také zabývám dějinami produkce a trošičku se teorii a praxi snažím nějak dát dohromady. Tolik pro začátek.

Jsem v trošku nevděčné situaci, protože jsem byla v Radě Fondu kinematografie tři roky od března roku 2009 do února 2012, teď dva měsíce v radě nejsem a minulý týden jsem byla dojmenována. A nemohla jsem se zúčastnit včerejšího zasedání, protože jsem se to dozvěděla příliš pozdě. Nemám tedy pro vás aktuální informace za poslední dva měsíce.

Radko Kubičko: To nějak zatím oželíme.

Tereza Czesany-Dvořáková: Imprese, která mě napadla nad tématem jmenování členů rady, je, že je zjevné, že politický tlak samozřejmě roste. Když jsme se tam sešli před třemi lety, tak jsme si tak říkali, co nás, kteří jsme se v radě ocitli, spojuje. Shodli jsme se, že nás spojuje to, že nás nikdo moc nezná, a proto jsme prošli parlamentem před třemi lety. Teď už je asi situace trošku jiná a já se osobně neznám s lidmi, kteří tu byli jmenováni, nemůžu se k nim vyjadřovat, neznám jejich profesní dráhu atd. Nicméně mám z mnoha stran informace o tom, že tam byly politické tlaky a že minimálně tři členové jsou politicky konotováni. Cítím z toho, že rostou tlaky jak ze strany politiků, tak evidentně ze strany velkých privátních televizí, které budou chtít samozřejmě peníze, které do fondu z jejich strany půjdou, asi nějakým způsobem získat také zpátky. Tolik imprese k jmenování členů rady.

Radko Kubičko: Bylo tu jasně řečeno, že tam jistě politické tlaky byly, byť vy tedy říkáte, že jste byla nepoliticky zvolena i v minulém, i v tomto funkčním období. Jak je to možné?

Tereza Czesany-Dvořáková: Protože mě nikdo moc nezná. Já nejsem mediální jméno typu Tomáše Baldýnského, který by už dnes prostě neprošel.

Radko Kubičko: Je tu otázka, o níž prve mluvila paní Cysařová: jestli tato funkce má být čestná, nebo jestli je tam nějaký tlak v tom smyslu, že tam třeba politické strany chtějí umístit nějaké své zasloužilé lidi. Co si o myslíte o čestnosti této funkce?

Tereza Czesany-Dvořáková: Funkce v Radě Fondu kinematografie teď v podstatě čestná je. My dostáváme nějaké drobné peníze za odborné posudky, odměnu, protože je tam nějaká práce navíc, ale ty peníze jsou vzhledem k množství práce opravdu symbolické. Jestli se nepletu, nezvýšily se od 90. let. Takže porovná-li práci a pečlivost, kterou tomu člověk musí věnovat – je opravdu zodpovědné, jedná se o projekty, které lidé připravují dva tři roky, a člověk se na to nemůže vykašlat. Porovná-li práci a odměnu, tak bych byla schopna takové peníze rychleji vydělat jinde. A to nemluví o kolezích, kteří třeba působí opravdu ve filmové praxi a ještě jsou schopni vydělávat peníze o řád vyšší než já.

Radko Kubičko: A proč tedy ty tlaky podle vás?

Tereza Czesany-Dvořáková: Tahle situace v praxi znamená mimo jiné, že do rady jsou částečně voleni důchodci a lidé, kteří jsou trochu mimo, protože kdo jiný si může finančně dovolit tomu věnovat půlúvazek a za ty legrační peníze to dělat? Je to dvojsečné. Většina z nás tuto práci dělá po své pracovní době. V situacích, kdy jiní lidé by třeba odjeli na chatu, já doma čtu scénáře. Je to samozřejmě problém a nějaká dlouhodobá udržitelnost této práce je problematická. Nicméně na druhou stranu mám pocit, že stávající systém – můžu se plést, někdo může mít jiné zkušenosti, také už jsem slyšela, že to je třeba někdy jinak – ale já jsem se nesetkala s tím, aby na mě někdo zkoušel nějaký úplatek nebo vyvíjel podobný tlak. A situace, kdy jsou v současné době ty peníze tak legrační a rada je opravdu bohatě obsazena (sedí tam deset třináct lidí, v podstatě z velké části nadšenců v oboru), tak podle mě systém je nastaven tak, že je málo zkorumpovatelný, nejméně, jak je to jen možné. Přispívá k tomu podle mého názoru i tajné hlasování, které zvyšuje odolnost vůči sociálním tlakům.

Co se týče nového zákona, neznám poslední znění, které prošlo radou vlády, ale jestli se nepletu, tam se uvažovalo tom, že rada bude už brát trochu jiné peníze, které budou odvozeny od platů ústavních činitelů. Takže řádově už to bude jinde.

Radko Kubičko: Na to jsem právě narážel, jestli tohle není důvod zvýšených politických tlaků, protože proč by jinak politické strany měly zájem tam umísťovat své oblíbence?

Jarmila Poláková: Proto, že se tam rozhoduje o penězích! Komerční televize mají zájem, přesně jak říkala Tereza, aby část peněz se jim vracela.

Tereza Czesany-Dvořáková: Cítím to také podobně, že tlak je spíše směrem z velkých komerčních subjektů. Ale ty kuloáry dostatečně neznám, je to čirá spekulace. Je otázka, co se s tím stane v novém zákoně. Mám pocit, že pak už to bude vypadat jinak – i odbornost rady, i otázka politické a komerční nezávislosti. Na druhou stranu jsem pragmatik a je mi jasné, že aby zákon prošel a zdroje pro kinematografii byly, tak tyto typy kompromisů jsou asi dnes se současnou politickou kulturou nutné. Tohle asi nikdo z odborníků, kteří psali zákon, nevytěšlel naschvál proti svobodě vyjadřování a proti svobodě kultury.

Zdena Šmídová: O jak směšných penězích mluvíme?

Tereza Czesany-Dvořáková: Mluvíme v současné době asi o 350 korunách hrubého za projekt, za který se přispívá 5 tisíc, a asi o 720 korunách hrubého u projektu, za který se platí žadatelský poplatek 10 tisíc. Z toho samozřejmě jako OSVČ platím 36 % odvody.

Zdena Šmídová: A kolik za měsíc takových posudků uděláte?

Tereza Czesany-Dvořáková: To se nedá přesně říct, protože projekty jsou nárazové. Může to vyjít na nějakých 8-10 tisíc korun hrubého – minus těch 36 %, což je můj průměr za tři roky.

Radko Kubičko: Ale nejde asi o odměny, i když možná taky. Právě proto jsem říkal o bezplatnosti, že možná se tam politické strany tlačí právě proto, že tam cítí už nějaké peníze na odměnách, ale o to přece hlavně nejde. Jde o předmětnou činnost fondu, který má podporovat z veřejných peněz

nějaké bohubilé činnosti – a na to se zaměřme. Obracím na vás s otázkou, jakým způsobem ta práce vůbec probíhá, jaká má stát nastavena pravidla na podporu různých věcí, v tomto případě kinematografie? Z čeho jste vycházela při své činnosti?

Tereza Czesany-Dvořáková: Zákon stanovuje, že rada rozhoduje o způsobu, jak budou financovány filmy... Rada si formu do jisté míry volí sama, nicméně jsou nějaká pravidla. Ze zákona probíhají slyšení. Jak to probíhá? Několik týdnů předem dostanu žádosti, které doma zpracovávám, napíšu odborný posudek, v některých případech ještě třeba čekám na odbornou rozpravu na místě, někdy už mám názor jasný. Pak dojde ke slyšení o projektu. Tam se zodpoví otázky, které v projektu nebyly jasné. Potom následuje odborná rozprava členů rady o daném projektu. Třeba v případech, kdy je to nějak odborně specifické, třeba se to týká nějakých speciálních technologií apod., je také možné požádat o odborný externí posudek. Třeba v případě kin jsme to dělali poměrně pravidelně. A potom následuje ze zákona tajné hlasování. To znamená, že ani já nevím, jak kdo z kolegů hlasoval. Dost často jsme se mimochodem divili, protože nám přišlo, že třeba diskuse pro projekt vyzněla velmi kladně, nebo naopak velmi negativně a hlasování dopadlo opačně. Takže tohle je otázkou osobní zodpovědnosti jednotlivých členů rady. A na základě toho poté, co se hlasuje o všech projektech v uzávěrce, se rozhoduje o výši podpory, protože je nějak stanovena. Jednak ministerstvo může stanovit čtvrtletní rozpočet rady fondu, a potom jsou nějaké stanovené interní alokace prostředků fondu.

Jana Tomsová: Jaký je váš osobní názor i v souvislosti s budoucím schválením zákona, a to i vzhledem k tomu, že se předpokládá určitý vliv komerčních televizí na budoucí rozhodování, rozdělování peněz z fondu, kdyby radní hlasovali veřejně? Podle toho by se poznalo, kdo pro co hlasuje.

Tereza Czesany-Dvořáková: Nemám na to úplně jednoznačný názor, resp. v současné době ho mám jednoznačný v tom, jak funguje zákon teď. Tam je podstatné, jakým způsobem se budou jmenovat ti lidé v novém zákoně. Ve chvíli, kdy to bude politicky ovlivnitelné a kdy bude zájem politiků nebo komerčních subjektů, jsem víc pro to, aby hlasování bylo veřejné, aby tam osobní zodpovědnost byla zřejmá. A ve chvíli, kdy by se podařilo zachovat odbornost rady, tak jsem logicky pro tajné hlasování, protože tím se zase zvyšuje sociální nezávislost názoru rady vůči kolegům z oboru, pokud jsou to odborníci. Ale ve chvíli, kdy to bude, s prominutím, trafika pro bývalé politiky, tak samozřejmě je to jinak.

Ivan Biel: Jsem trošku zmaten z toho, co říkala paní ředitelka Fraňková. Pokud tomu rozumím, nejsou sice peníze, ale vy v radě fondu budete stejně pracovat. Čili my tam dejme tomu podáme projekt, o kterém rozhodnete ano-ne, ale rozhodnete také, kolik dostanu?

Tereza Czesany-Dvořáková: Já jsem to nepochopila stejně jako vy, dozvím se to na setkání s novými členy, které bude následovat před dalším zasedáním. Předpokládám, že pokud se tam něco radikálně změní, tak k tomu uděláme tiskovou zprávu, aby byla odborná veřejnost informována.

Ivan Biel: Což je dost důležité!

Tereza Czesany-Dvořáková: Jistě. Víím sama, že jsou projekty, které teď budou žádat a v létě chtějí natáčet filmy. Samozřejmě, že informace o tom, že dostanou peníze až v příštím roce, je zásadní. Budeme reagovat co nejrychleji, jakmile se dozvíme upřesnění.

Radko Kubičko: Jak myslíte, že budete pracovat?

Tereza Czesany-Dvořáková: Já si myslím, že tam nějaké peníze ještě jsou, i když jsou opravdu řádově nižší, než byly. Jestliže jsme se bavili o 150 milionech na rok na tvorbu, tak teď se budeme bavit o pár desítkách milionů na tvorbu. Ale je to můj předběžný názor. Já teď neviděla dva měsíce rozpočet fondu a nejsem schopna na to reagovat konkrétněji.

Jana Tomsová: Přimlouvám se za to, abyste vydali při nejbližším možném zasedání tiskovou zprávu, jak to bude teď vypadat.

Tereza Czesany-Dvořáková: Já si to napíšu a pokusím se to prosadit.

Agáta Pilátová: Bylo by dobré, aby to bylo transparentní zejména teď, když peněz je málo.

Ale mě ještě zaujala jedna věc, paní Terezo, kterou jste říkala: „My jsme prošli proto, protože jsme nebyli známí.“ Podle vašich zkušeností či názoru, znamená to, že známých lidí s určitou autoritou nebo aspoň s určitým backgroundem se politici bojí, že by je neschválili jako parlament? Baldýnský by neprošel, říkala jste...

Tereza Czesany-Dvořáková: Mediálně známé osobnosti už jsou politikum samy o sobě. O tom se strany samozřejmě mohou dohadovat.

Agáta Pilátová: I když jsou v oblasti tvorby osobnostmi, o nichž je tu řeč?

Tereza Czesany-Dvořáková: Já mluvím o mediální známosti. Já teď nemluvím o tom, že...

Radko Kubičko: Ale nepatří k žádné politické straně třeba, tak to není přece politik.

Tereza Czesany-Dvořáková: Já nemluvím o tom, že je někdo špičkový dokumentarista nebo špičkový producent a laická veřejnost ho nezná. Mluvím o jménech, která jsou výrazně mediálně známá široko, to znamená novináři, publicisté, významní filmoví kritici apod., lidé typu Vladimíra Justa, kteří se vyjadřují k veřejnoprávním, občanskoprávním kauzám. Nemám to ničím podložené, ale předpokládám, že to jsou lidé, kteří jsou politikum sami o sobě, a už samozřejmě je problém je prosadit v rámci stran.

Agáta Pilátová: V tom případě naše volání po osobnostech nemá cenu, protože pokud bychom měli takové lidi, tak se jich opět budou poslanci bát nebo nebudou jim sympatičit.

Tereza Czesany-Dvořáková: Já si nemyslím, že v radě v minulém období neseděly osobnosti. Myslím, že část těch lidí byly nezpochybnitelné osobnosti ve svém oboru, ale teď mluvím o mediálně známých lidech, což s kvalitou práce oborové nebo s fundovaností názoru až tak úplně nesouvisí.

Radko Kubičko: Ale možná jdete správným směrem, protože je určitá tendence, že politikové se bojí silných osobností, protože by jim třeba mohly do něčeho kecat. Já si myslím, že to tak máme i v novinářské oblasti, že jenom silní politikové se nebojí silných osobností.

Další otázka možná by mohla směřovat na kritéria; paní Fraňková tu říkala, že by mohla oslovit FITES při formování nějakých kritérií. I když já si na rozdíl od kolegů si úplně nemyslím, že ministerstvo kultury má všechny páky, aby vybralo skutečné osobnosti, aby do Poslanecké sněmovny šly už jen návrhy na osobnosti. A je to pochopitelně na vás všech, jak se k tomu rozhodnete. Jaký je váš názor na to, jestli mohou existovat nějaká jiná kritéria, než dobře vyplněná přihláška?

Tereza Czesany-Dvořáková: Samozřejmě je mi blízký názor, který tady říkal pan doktor Srstka, o resortním jmenování. Jako filmová historička vím, že třeba za první republiky ve filmovém poradním sboru, který v té době řešil podporu filmu apod., byli právě lidé jmenovaní resortně, nikoliv parlamentem. Je to logické, je mi to blízké, nicméně, jak je to prosaditelné v parlamentu, v tom dám opravdu na odborníky s praxí. A věřím tomu, že kdyby ta možnost byla, tak ji resort médií a audiovize prostě prosadí.

Jiná věc je širší společenský tlak, nikoliv jenom jednoho ministerského odboru. To samozřejmě už je na nás, na odborné veřejnosti, abychom nějakým způsobem tlačili na změnu. Ale jak moc je v dnešní době reálná, si nedovoluji odhadnout.

Radko Kubičko: Je to spíš osobní odpovědnost u každého jednotlivého ministra, byť je také politik. Bylo by lepší, kdyby ten člověk jmenoval jen sám, bez poslanců? To je otázka. To by se muselo vykoušet. Ale je pravda, že ministři jmenují spoustu dalších lidí. Často se uvádí třeba policejní prezí-

dent. Policejní prezident je také velice důležitá osoba a je jmenován jedním člověkem, nikoliv nějakým orgánem, ani poslanci.

Zdena Čermáková: Chci se vrátit k penězům, které bude teď fond rozdělovat. Někde jsem slyšela, že se zamýšlí nějaký systém. Nevím, jestli už funguje, nebo teprve bude. Jde o to zvážit, jestli se podpoří třeba méně projektů větší částkou, anebo se finance budou zase drolit. Oboje je pro něco dobré i špatné. Když dostanete málo, tak to musíte vrátit, protože za to nic neuděláte, když už nic jinde nic víc neseženete. Otázka tedy je, jestli nějaký systém rozdělování funguje nebo bude fungovat.

Radko Kubičko: Dosud platilo, že se rozdělovalo méně na více projektů. Bude se uvažovat o tom, že by se rozdělovalo více méně projektům?

Tereza Czesany-Dvořáková: Dovolím si s vámi nesouhlasit. Tohle je přesně ta věc, kterou si kolektivní orgán není schopen nastavit. Tohle je limit současného systému. Ve chvíli, kdy se rada sejde a řekne si: teď máme tolik a tolik peněz, podpoříme jenom 10 celovečerních hraných filmů za rok. Je to samozřejmě nesmysl, to nikdo nikdy neřekl, ale dávám to jako příklad. A ve chvíli, kdy dojde k tajnému hlasování o jednotlivých projektech, tak vám garantuji, že neprojde 25–30 projektů, prostě projdou kvalitní scénáře, plus nějaké scénáře, kde já třeba nesouhlasím buďto s variantou A, nebo B, ale jinak třeba v 90 % se shodnu s kolektivním názorem rady fondu. Což dokazuje, tohle nejde nastavit. Ať je tajné hlasování nebo ne. Čím více lidí v tom orgánu sedí, tím je logicky menší šance domluvit se na takových věcech. To, na čem se můžeme domluvit, a to, co jsme řešili v poslední době, byla jakási strukturace peněz, protože je jasné, že kdyby ve fondu bylo víc peněz, samozřejmě by bylo žádoucí, aby fond měl trochu lépe strukturováno, na co dávat peníze – např. podpora debutů, podpora drobných filmů, podpora školní kinematografie, podpora děl významných režisérů, podpora, i třeba nějaká návratná, na komerční díla, která by přinesla do fondu další peníze z kin apod. V současné době s rozpočtem, jak je stanoven, nikdy nedošla diskuse tak daleko, abychom se na tomhle byli schopni domluvit, protože v praxi se vždycky ukázalo být neproduktivní 150 milionů na tvorbu ještě škatulkovat. Tím bychom zbytečně na začátku roku škudlili třeba na velmi kvalitních věcech. A vy prostě nevíte, co vám do konce roku přijde. Takže se nám podařilo prosadit alokaci peněz na minoritní koprodukcce, na digitalizaci kin a na některé jiné věci. Měli jsem asi tři takové malé podsložky. Ale zbytek na tvorbu – na scénáře, dokumentární film, hraný film, animovaný film jsme nechávali v jedné skupině.

Radko Kubičko: Ale uvažovalo se i o tom, že by se nějaký projekt podpořil více penězi nebo že by se třeba podpořil celý? Ne že by dostal jen příspěvek, ale podpořil by se celý.

Tereza Czesany-Dvořáková: Ve chvíli, když máte standardní rozpočet 150 milionů a průměrný český film stojí 30–40 milionů, tak to asi prostě nejde. To bychom natočili tři filmy za rok, což by by nebyla moc podpora české kinematografie.

Radko Kubičko: Proč ne, kdyby byly kvalitní?

Jarmila Poláková: Ze zákona je dáno, že fond může přispět maximálně 50 procenty.

Tereza Czesany-Dvořáková: Ano. Tak to bychom natočili šest filmů.

Radko Kubičko: Dobře, ale dávalo se asi podstatně méně. Třeba jenom 50 %, to by bylo 15 milionů.

Tereza Czesany-Dvořáková: Nemyslím, že by to byla podpora české kinematografie. Bylo by to naprosto demotivující pro tvůrčí lidi, kteří pracují v profesi filmových producentů, zničila by se tím tvůrčí, personální základna, která existuje, know-how atd., kdyby projektů bylo méně. To by byla cesta zpátky.

Radko Kubičko: Ale ta nevýhoda je v tom, že potom třeba někdo dostane sice podporu, ale nesežene zbytek peněz a musí to vrátit.

Zdena Čermáková: Ono je to dvousečné. Záleží na štěstí. Někdy i to málo pomůže, že už někde můžete argumentovat, že už nějakou částkou podpoření jste, pakliže je to třeba státní fond. Ale někde máte naslibováno a ono se to neubírá tak, jak člověk potřebuje, běží čas a člověk se pak rozmýšlí, jestli má projekt nějak ošidit, anebo peníze vrátit. Známe obě varianty.

Tereza Czesany-Dvořáková: Tam je ještě jedna věc, že podpora fondu v praxi otevírá dveře do dalších institucí. Mnohokrát to funguje jako iniciační prostředek.

Radko Kubičko: Peněz je samozřejmě málo, ale co se týče toho, odkud by vůbec měly do fondu peníze jít, jaký je na to váš názor? Jakou částkou by taková Česká republika, která má 10 milionů obyvatel, měla podporovat film z veřejných zdrojů, a z kterých peněz by to mělo jít? Ze státního rozpočtu, nebo nějakým jiným způsobem, jak to bylo dosud?

Tereza Czesany-Dvořáková: Já bych se v tomto případě zaštitila koncepcí, kterou zpracovalo ministerstvo kultury asi před třemi lety, kde se mluvilo o sumě 400-500 milionů. To je suma, při které by kinematografie vypadala jinak.

Radko Kubičko: A přímo ze státního rozpočtu, nebo zase nějakým fondem?

Tereza Czesany-Dvořáková: Určitě vícezdrojovým financováním. To zajišťuje jistou míru nezávislosti.

Radko Kubičko: I z České televize?

Tereza Czesany-Dvořáková: To, co neprošlo novelami zákonů od 90. let, a částečně se to snad podaří teď vyřešit – to znamená procenta z reklam, ze vstupného atd. atd., s možností případného přímého příspěvku ze státního rozpočtu, ale nikoliv v závislosti na státním rozpočtu.

Radko Kubičko: Vyhodnocuje se nějakým způsobem podpora? Tj. zjišťuje se, jestli film, který byl podpořen, skutečně splnil hodnoty nějakého veřejného zájmu? Děláte si nějaké takové hodnocení filmů, které už byly natočeny z peněz Fondu kinematografie, tedy z veřejných zdrojů?

Tereza Czesany-Dvořáková: To za nás poměrně aktivně dělají mnozí jiní, kteří kritizují, či nekritizují rozhodnutí rady fondu. O tom třeba proběhla vloni v Karlových Varech zajímavá diskuse; mj. se tam mluvilo o tom, proč nebyl podpořen film *Osmdesát dopisů*. Z mého hlediska nebyl podpořen proto, že neměl producenta a neměl dobře zpracovanou žádost. Že nebyl podpořen pětkrát za sebou, to nebyla asi jenom náhoda. Nepodpořily ho dvě různé rady. Nicméně mně osobně je to velmi líto. Podle mne je přesně titul, který měl být podpořen, ale kolegové si samozřejmě můžou myslet něco úplně jiného. Tento film vidělo v kinech 750 diváků. Najděte to kritérium!

Radko Kubičko: Sledovanost je samozřejmě určitým kritériem, i když ne rozhodujícím.

Magdalena Sokolová: V minulých letech se nastarovala digitalizace kin. Tím, že se podpořila větší kina, která se zdigitalizovala, tak zaniknou malá kina, která na digitalizaci nemají. Takže v tomto okamžiku je zdigitalizováno 150 kin a dalších nějakých 300 malých kin v republice zanikne. Jakým způsobem se na to budete dívat z pozice fondu?

Tereza Czesany-Dvořáková: Jsme v situaci, kdy jsme dostali do ruky odbornou studii a dozvěděli jsme se, že do tří čtyř let opravdu bude velký problém vůbec sehnat kopie na pětatřicítky pro kina. A nastává opravdu zásadní problém. Začali jsme volat na poplach, vydávali jsme mediální zprávy a snažili se tlačit na ministerstvo a na další politické subjekty v tom smyslu, že je potřeba vymyslet nějaký finanční zdroj, jakým kina budou digitalizována. Bohužel jsme nebyli vyslyšeni, nikoho to nezajímalo. To znamená, že v podstatě za pět minut dvanáct a s velkými problémy i v radě – zdaleka to nebylo jednoduché řešení a doteď nám ho samozřejmě mnoho tvůrců vyčítá – jsme se domluvili, že se alokovalo nějakých 25 milionů ročně na digitalizaci kin. Já jsem za to velmi ráda, jsem v podstatě hrdá, že k tomu rozhodnutí došlo a že se podařilo digitalizaci nějakým způsobem nastavit.

Není pravda, že jsme podpořili větší kina. Multikina jsme většinou, až na výjimku ve Zlíně, nepodpořili vůbec. Podporujeme ve většině případů jednosálová kina. Podpořili jsme zatím asi 150 kin. Kvůli tomu, že ve fondu teď nejsou peníze, tak poslední uzávěrka v lednu byla velmi drastická. Tam opravdu došlo k tomu, že jsme kinům dali velmi malou sumu a podpořili jsme méně než 50 % žadatelů. To jsou opravdu velmi nepříjemné situace, kdy tušíte, že když kino podporu nedostane, tak je opravdu velmi reálné, že zanikne. Bohužel ale já sama si ty peníze neumím vykopat ze země jako poklad. Myslím si, že v tom Fond kinematografie dělá maximum. A můžu vám slíbit, že budu i v další radě bojovat za to, aby tento projekt pokud možno pokračoval. Ale bojím se, že před druhou půlkou roku 2013 to nebude a realisticky se bojím, že pro mnohá kina to bude pozdě.

Magdalena Sokolová: A myslíte si, že v tomto okamžiku by nebylo rozumné podpořit spíš tvůrce tím, že by dostali peníze na to, aby mohli vyrobit 35milimetrovou kopii? Samozřejmě, že by to do určité míry pomohlo archivu, protože vy podporujete díla, která by měla být kvalitní. To znamená, že tato díla by měla být zachována. Tím pádem by se v kinech, která nejsou zdigitalizována, hrály 35milimetrové kopie s těmi českými filmy, které jsou podpořené, a archiv by měl materiál, který by mohl archivovat.

Tereza Czesany-Dvořáková: To znamená vymyslet speciální programovou uzávěrku pro filmaře jen na zaplacení pětaticítkových kopií? Rozumíme si?

Magdalena Sokolová: Ano, měli by být podpořeni, aby mohli vyrobit 35milimetrové kopie.

Tereza Czesany-Dvořáková: Mně tento nápad přijde zajímavý, a chci poprosit Asociaci producentů kin za sebe, za člena fondu, aby k tomu vypracovala nějaké stanovisko, které budu moci předložit na radě fondu.

Magdalena Sokolová: Možná by to pomohlo překlenout kritickou dobu dvou let.

Tereza Czesany-Dvořáková: Ve chvíli, kdy to bude schváleno stanovisko Asociace provozovatelů kin, tak pro nás je to velmi relevantní informace.

Ivan Biel: Myslím, že tohle vůbec není otázka fondu, vyloženě otázka ministerstva kultury, které by takovouto aktivitu mělo podporovat. Na to nedává ministerstvo kultury fondu peníze. Tohle je opravdu téma, kterým by se ministryně kultury měla zabývat.

Tereza Czesany-Dvořáková: Nicméně sekundárně to podporuje také tvůrce nebo producenty českých filmů. Když vidím objem prostředků, který jde do odboru umění a naproti tomu kolik jde do odboru médií a audiovizí, tak samozřejmě měly by to být diametrálně jiné sumy. V tom se shodneme.

Jiří Myslík: Já jsem byl u vzniku materiálu o digitalizaci českých kin a kinematografie. V současné době jsme ve stadiu, kdy skutečně peníze nejsou na menší kina, a kdy řada kin volí takovou zvláštní alternativu, a to je e-cinema. E-cinema nemá nic společného s digitálním kinem, digital cinema, tj. DCI specifikace. Je to vlastně na velké plátno promítané domácí kino, a to – pozor, tady nám vyvstává jedna velmi zásadní otázka! – oblast autorských práv, kdy se velmi často filmy promítají z blu-ray nebo DVD, což jsou nosiče určené ne pro veřejnou produkci nebo prezentaci.

Myslím, že ministerstvo by skutečně mělo podpořit další sumou peněz digitalizaci, digital cinema, čili digitální kino v plné kvalitě. O to nám jde. Nemyslím si také, a tady souhlasím s vámi, že by Fond na podporu české kinematografie měl tuto otázku řešit podporou výroby filmových kopií. To je otázka technologická, která ovšem souvisí se způsobem organizace a dalšího postupu digitalizace kin u nás. Trend je nezadržitelný a směřuje ke konci filmových kopií. Tak to je ve světě. K nám technologie přichází trochu zpožděně, ale dojde k tomu, že skutečně filmové kopie skončí. Film jako takový jako zabezpečovací materiál pro archivy bude ještě poměrně dlouhou dobu fungovat jako zabezpečovací médium archivních materiálů, nicméně distribuce se ubírá směrem digitálním.

Tereza Czesany-Dvořáková: Momentálně nežiji v zahraničí, nemám další informace, nicméně to, co vím třeba z Německa, tak pokud jde o jednosálová kina, my jsme např. v porovnání s berlínskými kiny vlastně hrozně daleko. Takže jak moc velké je zpoždění vůči zahraničí, to si nejsem úplně jista. Víím, že kina třeba v rakouském pohraničí vymýšlela velmi dobré příhraniční projekty, že budou svážet diváky z Rakouska, protože malá a středně velká města na Šumavě apod. si na DCI nesáhnou, kdežto u nás takhle malé kino si na něj v současné době sáhne.

Magdalena Sokolová: ČR digitalizaci nastartovala velice dobře, a v zahraničí – Slovensko, Maďarsko, Polsko, Německo – jsou kina zdigitalizována podstatně méně než my. Takže tím jsme si ve své podstatě jakoby podkopali síť jednosálových kin, která nezdigitalizovala. To znamená, že jsme fakt nastartovali dobře, ale nedotáhli jsme to do konce, a tím pádem hromada kin zanikne. Takže uvažujeme o tom, zda by opravdu nebylo dobré aspoň českou tvorbu na 35kách na nějakou přechodnou dobu zachovat.

Tereza Czesany-Dvořáková: Já tomu rozumím, možná jsme byli moc aktivní, ale vycházeli jsme z odborných informací, které jsme měli v ruce. Mně ten nápad s podporou 35milimetrových kopií přijde zajímavý.

Ivan Biel: Ale kdo to bude platit? Protože to bude stát daleko více peněz a ty teď nejsou. Tohle by opravdu mělo řešit ministerstvo kultury a ne, aby Fond kinematografie dával peníze na drahé 35milimetrové kopie. To mi připadá jako bláznovství.

Tereza Czesany-Dvořáková: Já se omlouvám, ale pro mě je na jedné straně pár desítek tisíc na pětatičtíku a na druhé straně to, že nezaniknou centra kultury v regionech – mluvíme třeba opravdu o 350 městech, kde prostě už nic není! Tam je jenom to kino. Pro mě na vahách ta regionální kultura vyhrává.

Ivan Biel: Možná byste měli vydat nějaké prohlášení a tlačit ministerstvo svým způsobem...

Tereza Czesany-Dvořáková: My jsme samozřejmě vydávali mediální zprávy. V poslední jsme mluvili třeba o drastickém snížení podpory kin. Vyjadřovala jsem se k tomu v televizi, bylo to v reportážích, ve zprávách. Nedokážu pro to udělat asi víc. Záleží také na spojení odborné veřejnosti na aktivitách, hodně je to na regionálních politikách. To mi přijde úplně nejjednodušší. Poslanci jsou z regionů a v regionech mají teď problém s kulturou. Kino se do malého deseti dvacetitísícového města už nevrátí, když teď zanikne.

Magdalena Sokolová: Abych to uzavřela. Vzhledem k tomu, že každý se snaží nějakým způsobem vydělat, hlavně podnikatelé, tak se nastartovala e-cinema a obrátili se na malá kina, která nemají na velký digitál, a slibují se jim nesmysly. Takže v tomto okamžiku by bylo opravdu nutné, aby ministerstvo kultury nebo někdo skutečně řekl, že e-cinema není kino.

Tereza Czesany-Dvořáková: A není tohle otázka zrovna Asociace provozovatelů kin?

Magdalena Sokolová: Už jsme obeslali všechny distributory, aby se k tomuto vyjádřili, ale odpověď od distribučních společností nebyla jednoznačná. Holt jsou podnikatelé a podnikatelé. Někde chce vydělat za každou cenu.

Radko Kubičko: Byla by zajímavá i obecnější diskuse o tom, v jaké to vlastně žijeme době, do jaké míry se tady podporuje kultura, do jaké míry stát podporuje třeba kinematografii a další věci. A proč tedy všichni neustále žehrají na to, že peněz je málo i na tuhle oblast, která potom přináší i určitou vyspělost společnosti, která závisí nejen na ekonomice, ale právě třeba i na kultuře. Takže to možná do příště.

Děkuji vám tedy za pozornost. Ještě jednou se omlouváme, že to nebylo tak, jak původně bylo ohlášeno, ale nebylo vinou organizátorů, že paní ministryně nepřišla. *(Potlesk.)*